

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 80 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 250, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflicjeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Pod nemškim protektoratom:

Razpust češkoslovaške vojske

Demobilizacija češkoslovaške vojske bo končana v najkrajšem času — Službo bo izgubilo 40.000 častnikov in podčastnikov

Praga, 31. marca. b. Današnji listi napovedujejo, da bo demobilizacija bivše češkoslovaške vojske zaključena v najkrajšem času. S tem bo 40.000 oficirjev in podoficirjev brez zaposlitve. O njih usodi ni še nič definitivnega odločenega. Ko jim je bila izplačana zadnja plača, so jim oblasti nasvetovale, naj si čimprej poiščejo zasebne zaposlitve v civilu. Oni pa, ki bi take zaposlitve ne dobili, naj se kasneje javijo pri vojaški oblasti, ki jih bo v izjemnih primerih lahko uporabila v vojaški delovni službi. Oficirji, ki so že dosegli 50. leto starosti, bodo po današnjih časopisnih objavah upokojeni.

Poziv generala Gajde

Praga, 31. marca. AA. General Gajda je pozval sredi vse pristaše fašistične stranke, naj bodo zvesti predsedniku dr. Hachy, ki zastopa češke interese, ker bodo s tem koristili češki narodni stvari.

Razpust češke delavske stranke

Praga, 31. marca. AA. Češka delavska stranka, v kateri sta se združili socialno-

demokratska in komunistična stranka, je včeraj prenehala obstajati. Vodstvo stranke je imelo sredi sejo, na kateri je sklenilo pozvati člane stranke, da se prilagodijo novemu položaju.

Tiso o madžarskem vpadu na Slovaško

Bratislava, 31. marca. AA. (Havas) Predsednik slovaške vlade dr. Tiso je dal zastopniku Havasa izjavo, v kateri je poudaril, da Slovaška ni zaprosila za pomoč Nemčije po vpadu Madžarov na Slovaško, ker je hotela pokazati svetu, da se je sama sposobna braniti. V odgovoru na vprašanje, zakaj je Slovaška dovolila, da so madžarske čete vdrle na slovaško ozemlje, je Tiso dejal: Na dan vpadu madžarskih čet se je neki madžarski oddelček pojavil na meji z belo zastavo. Zatem je eden parlamentarcev izročil pismo slovaškemu poveljniku, v katerem je bilo zapisano, da madžarske čete vstopajo na Slovaško na podlagi sporazuma in da bodo ostale na neki določeni črti. Poveljnik slovaškega oddelka je smatral to za kršitev

meje in slovaška vlada je sklenila ustaviti prodiranje madžarske vojske.

Dalje je dr. Tiso izjavil, da so Madžari zahtevali, da se sestane mešana komisija in da prenehajo začeti boji. Slovaška je sprejela madžarske predloge v želji, da na ta način dokaže svojo miroljubnost.

Odklonjeni slovaški protipredlogi

Budimpešta, 31. marca. d. Madžarska in slovaška delegacija za razmejitvena pogajanja sta se včeraj popoldne zopet sestali k skupni seji. Slovaška delegacija je ob tej priliki postavila glede na madžarski predlog od 28. marca zahtevo po odstopitvi madžarskega ozemlja, ki pa jo je madžarska delegacija v celoti odklonila. Slovaška delegacija je zato izjavila, da mora dobiti za nadaljnja pogajanja nova navodila od svoje vlade.

Bratislava, 31. marca. AA. Po madžarskih vesteh, ki so prispale v Bratislavo, je madžarska vlada odbila brez razprave slovaške protipredloge. Minister za propagando Sano Mach je imel sredi popoldne govora, v katerem je

ostro napadel madžarske oblasti, ki so se drznile zasesti slovaško ozemlje ter povzročile na ta način stanje, ki bo znatno poslabšalo odnose med Madžarsko in Slovaško.

Sinagoga v Prešovu demolirana

Prešov, 31. marca. AA. Slovaške oblasti so odkrile tajno madžarsko emisijsko postajo, ki je oddajala alarmantne vesti. V zvezi s tem je bilo aretiranih 11 oseb, izmed katerih je nad polovica Židov. Prebivalstvo je zaradi tega demoliralo sinagogo.

Vrednost novega slovaškega denarja

Bratislava, 31. marca. AA. (DNB) Nov slovaški denar »orek« bo imel isto vrednost kakor nemška marka na Češkem in Moravskem.

Aretacija protestantskega voditelja

Bratislava, 31. marca. AA. (Havas) Slovaške oblasti so zaprle bivšega predsednika slovaških protestantskih avtonomistov Paulinija.

Vatikan priznal slovaško vlado

Vatikan, 31. marca. br. Državno tajništvo je poslalo slovaškemu zunanjemu ministru Durčanskemu noto, s katero Vatikan priznava slovaško državo in vlado.

Kardinal Verdier čestita Daladieru

Pariz, 31. marca. AA. Kardinal Verdier je poslal predsedniku vlade Daladierju pismo v imenu francoskih kardinalov in nadškofov, ki so se sestali v Parizu. V pismu sporoča kardinal Verdier čestitke predsedniku vlade k njegovemu govoru po radiu ter mu želi uspeha v času, ko prevzema veliko reševalno delo. V pismu francoski kardinali in nadškofi obljubljajo podporo katoličanstva pri izvrševanju velike misije Francije, ki mora ohraniti neodvisnost in varnost, istočasno pa prispevati k ohranitvi civilizacije, to je onih načel in ustanov, ki bodo rešila resnično svobodo, enakost vseh ljudi in krščansko bratstvo.

Predsednik vlade Daladier se je zahvalil kardinalu Verdierju za to pismo.

Hudson na Finskem

Heľpink, 31. marca. br. Angleški tajnik za premorsko trgovino Hudson, ki se od srede mudi v Helsinkih in je imel že več razgovorov z ministrskim predsednikom, zunanjim, finančnim in trgovinskim ministrom, je imel včeraj govor, v katerem je opozoril na prednosti, ki jih imajo male države od intenzivnih trgovinskih odnosov z Veliko Britanijo. Omenil je, da so znašali prebitki finske bilance trgovinskega prometa z Anglijo v zadnjih petih letih 60 do 70 milijonov funtov.

Milijardni krediti za obrambo Švedske

Stockholm, 31. marca. br. Švedska vlada je včeraj predložila parlamentu dodatni proračun v znesku 230 milijonov švedskih kron (2461 milijonov din). Te kredite namerava porabiti za organizacijo švedskih vojskih sil v primeru vojne, ali, če bi nastal tak položaj, da bi bila vojna neizbežna. Poleg tega je zahtevala od parlamenta nadaljnji kredit v znesku 290 milijonov kron (3103 milijone din) za obrambo švedskega gospodarstva v primeru kakšne gospodarske krize.

Avenolov obisk v Ameriki

Zeneva, 31. marca. br. Generalni tajnik Društva narodov Avenol bo 15. aprila odpotoval na uradni obisk v Kanado, odkoder bo potoval dalje v Washington in New York, kjer bo prisostvoval 3. maja otvoritvi paviljona Društva narodov na svetovni razstavi. Pri tej otvoritvi bo navzoč tudi predsednik Zedinjenih držav Roosevelt.

Aretacije komunistov v Pireju

ATENE, 31. marca. e. Ministrstvo za javno varnost je sredi popoldne objavilo komunikate, da je bila v Pireju odkrita komunistična zarota. Aretiranih je bilo več zasebnih uradnikov, ki so bili zapleteni v to zaroto.

Politični obzornik

Neosnovane in bedaste govorice!

Glasiło nemške vlade in narodno socialistične stranke »Völkischer Beobachter« je v tork prebilo članek, ki mu je dal naslov »Ogroženi Beograd«. Članek, ki je bil gotovo napisan po naročilu z merodajne strani, poudarja:

»Dobri odnosi med Nemčijo in Jugoslavijo, ki so se še bolj poglobili z ustvaritvijo skupne meje lanskega leta, so že dale časa trn v očesu gotovim krogom v Londonu in Parizu. Oni so že večkrat skušali zasejati v Beogradu nezaupanje v Berlin, pa tudi sedaj skušajo Jugoslavijo prepričati, da ji groze najstrašnejše nevarnosti s strani nemškega rajha. V zvezi s tem govorijo o »nekem vojaškem in političnem pritisku«, ki ga daje namerava Nemčije izvršiti na Jugoslavijo. Kakšne namenu bi naj služilo tako nastopanje nasproti prijateljski državi, tega ne povedo. Zato prehajajo v Beogradu na dnevni red preko teh bedastih in neosnovanih govoric.«

Ne nasedajte bedastim vestem!

Po Ljubljani in tudi po deželi se v zadnjem času širijo razne, z ničemer osnovane vesti, ki imajo samo ta namen, da zanesajo zmedo in vznemirjenje v najširše sloje našega ljudstva. Širijo jih razni sumljivi življenji, ki se potikajo največ po gostilnah in ki begajo lahkoverne ljudi z bolj ali manj vznemirljivimi novicami in napovedbami, katerih lažnost se da kar otipati. Naša javnost naj ne naseda tem ljudem, ki jim je največ za to, da bi naše ljudstvo izgubilo razsodnost in se dalo zapeljati na kriv pot, ki bi ga vodila v pogubo. Zdi se, da je kuhinja teh vesti v Ljubljani; zato bi policija storila dobro, ako bi napela vse sile, da izsledijo očitno dobro organizirano sodrgo, ki sistematsko trosi, največ s pripevkanjem, med ljudi najgorostnejše, pa z ničemer osnovane vesti.

Curth, 31. marca. Beograd 10.—, Pariz 11.81, London 20.88, New York 446.—, Bruselj 75.025, Milan 23.46, Amsterdam 236.75, Berlin 178.87, Varšava 83.75, Bukarešta 3.37.

Pogajanja s Poljsko

Anglija ponuja Poljski svoje jamstvo za njeno integralnost

London, 31. marca. e. United Press poroča: V dobro obveščenih krogih trdijo, da je angleška vlada ponudila Poljski jamstvo Velike Britanije za teritorialno integralnost. To jamstvo naj bi pomenilo razširjenost angleško-francosko-poljske zveze, ne bi pa veljalo za Gdansk.

London, 31. marca. b. Konservativni »Daily Telegraph« razpravlja o angleških diplomatskih prizadevanjih za skupno protinapadalno izjavo Anglije, Francije, Rusije in Poljske ter poroča, med drugim, da so ta prizadevanja angleške vlade v glavnem uspešna, četudi ni še sporazuma o končni stilizaciji izjave. Dosedanja izmenjava misli je po mnenju lista pokazala, da je v vseh navedenih državah dovolj onega duha, iz katerega je nastala angleška pobuda. Medtem se nadaljujejo pogovori predstavnikov angleške in francoske vojske o sodelovanju obeh držav v vsakem primeru. Na drugi strani je Poljska že sama podvela korake za uspešen odpor v primeru nevarnosti. Vzporedne obrambne ukrepe po nedvomno predmet izmenjave misli med Poljsko in zapadnimi velilami ob priliki Beckovega obiska v Londonu.

Pomembna seja angleške vlade

London, 31. marca. e. Sklicanje včerajšnje izredne seje ministrskega sveta je zbudilo v javnosti precejšnje presenečenje tem bolj, ker je bila prednja dan redna seja. Zato smatramo, da ni izključeno, da so v mednarodnem položaju ali v zvezi z angleško diplomatsko akcijo nastale nove okoliščine, ki so zahtevale naglo sklicanje seje. Pred sejo je min. predsednik Chamberlain pozval k sebi vodje opozicije in konferiral z njimi o mednarodnem položaju. Zatrjujejo, da je bilo povod izredne seje vprašanje Poljske. Takoj po zaključitvi seje je prišel poljski veleposlanik grof Raczyński v zunanji urad na povabilo lorda Halifaxa.

Zunanji minister Beck bo prispel v London v ponedeljek zvečer. Širijo se vesti, da bodo morda do ponedeljka nastopili dogodki, ki bodo lahko spremenili značaj Beckovega obiska v Londonu. Sredi se je bilo objavljeno na pristojnem mestu, da ostaja program Beckovega obiska nespremenjen. Kaj bo z deklaracijo štirih držav, ki jo je angleška vlada predlagala, se pozitivno ne ve ničesar. Doznava, da je poljska vlada proti deklaraciji, ne samo zaradi njene vsebine, ki ne določa nobenih jamstev določenega značaja, temveč, ker je soudeležena tudi Rusija. Poljska ne želi, kakor zatrjujejo, da bi sodelovala v javni demonstraciji proti Nemčiji, v kateri bi bila tudi Rusija, ker bi to poostrišlo njene odnose z Nemčijo.

Po drugem mnenju, ki ga pa zastopa »Times«, je bila ideja o javni demonstraciji opuščena in se vodijo tajna pogajanja o skupni obrambni pogodbi po točno določenih pogojih. Doznava se, da je angleška vlada v teku posvetovalov znatno popustila željam nekaterih držav, zlasti Poljske.

Sporazum s Poljsko dosežen?

London, 31. marca. e. Sredi se je predsednik vlade Chamberlain izjavil, da bo na današnji seji spodnje zbornice podal važna obvestila o pogajanjih med veleilami za ustanovitve fronte miru. Kakor znano, je prvotno Chamberlain zatrjeval, da bo to izjavo podal na seji spodnje zbornice šele

v ponedeljek. Potrebno bi bilo namreč prej posvetovalanje s poljskim zunanjim ministrom Beckom, ki bo prispel v ponedeljek v London, zvedelo pa se je, da sta bila včeraj London in Varšava v stalni zvezi, in zatrjujejo, da je bil dosežen sporazum o priključitvi Poljske k angleško-francoskemu sodelovanju. Chamberlain želi, da bi imel svoj govor v spodnji zbornici še pred Hitlerjem, ki bo govoril kakor znano, jutri v soboto.

Beck pojde tudi v Pariz

PARIZ, 31. marca. AA. (Havas) Francoski zunanji minister Bonnet je povabil poljskega zunanjega ministra Becka, naj obišče o priliki svojega potovanja v London tudi Pariz. Beck je povabil sprejel, vendar pa točen rok njegovega prihoda v Pariz še ni določen.

Stališče Poljske

Varšava, 31. marca. e. Po informacijah iz dobro poučenih krogov se ne želi Poljska vezati na nobeno stran in ne namerava pokvariti svojih dobrih odnosov z Nemčijo na ta način, da bi podpisala kako deklaracijo, naperjeno proti njej. Poljska smatra, da so minili časi, ko se je lahko verovalo obljubam in obvezam na papirju. Naj bo vsak narod odločen, da se brez pominjanja upre vsakršnemu izvršenemu dejanju, kakor je za to odločen poljski narod, pa bo odveč vsaka diplomatska akcija. Z voljo, ne pa z deklaracijami, naj se pokaže, kaj se misli in kaj se želi. Tako danes misli Poljska in zaradi tega ni prisiljena, da bi menjala svojo politiko. Poljska računa z lastno močjo in ne vodi politike zvez. S tem naj računajo tudi drugi, da ne bo negotovosti glede bodočih usode Evrope. To stališče potrjuje tudi vladni list »Kurier Poranny«, ki pravi, da se poljska politika ne bo spuščala v pustolovščine, ker noče, da bi se ponovil primer iz l. 1920, ko je sama branila Evropo pred bolševizmom. List tudi naglašja, da Poljska ne bo odstopila niti pidi svoje zemlje, da se pa tudi za tuje interese ne bo borila.

Voditelji opozicije pri Moscickem

Varšava, 31. marca. br. Poljski zunanji minister Beck je sprejel včeraj popoldne angleškega poslanika Kenarda. Predsednik republike Moscicki je sprejel včeraj več voditeljev opozicije, predvsem nacionalno-demokratske stranke in ljudske stranke. V političnih krogih menijo, da je hotel predsednik republike zvesti mnenje opozicijskih voditeljev o zunanjih in o notranjih političnih vprašanjih.

Podpisovanje poljskega notranjega posojila

Varšava, 31. marca. br. Notranjega posojila za povečanje poljskega vojaškega letalstva in letalske obrambe je bilo do včeraj popoldne podpisane 42 milijonov zlotov, čeprav se bo podpisovanje posojila pričelo uradno šele 5. aprila. Vodja zveze za protiletalsko obrambo in predsednik odbora za notranje posojilo je pozval 7 zastopnikov opozicijskih strank k sodelovanju v odboru, kar so tudi sprejeli.

»Yankee Clipper« v Lizboni

Lizbona, 31. marca. br. Ameriško velelato »Yankee Clipper«, ki bo vzdrževalo potniški promet preko Atlantskega oceana, je prispelo včeraj ob 16.12 v Lizbono.

Čangkajšek pripravlja velike vojne operacije

Udariti namerava na Japonce na treh frontah naenkrat ter ojačiti tudi četniške boje

Tokio, 31. marca. w. Listi poročajo, baje iz zanesljivega vira, da pripravlja maršal Čangkajšek protiofenzivo na severni kitajski fronti. Gibanje kitajskih čet kaže, da se morejo pričakovati nove operacije kitajske vojske na naslednjih točkah: 1. iz južne smeri na raznih krajih lunghajske fronte; 2. iz Siangfua proti južnemu Sansiju; 3. iz odseka pri Sujuanu proti Caharju. Razen tega namerava general Čangkajšek ojačiti gverilsko vojno na vseh frontah. Listi poročajo, da namerava maršal Čangkajšek s temi svojimi operacijami na eni strani povzdigniti borbenega duha kitajske vojske, na drugi strani pa povečati zaupanje tujih držav v svojo akcijo, da bi mogel dobiti še nadalje od njih pomoč. Japonci vojaški krogi smatrajo to akcijo

vsekakor za mogočo, vendar pa dvomijo, da bi mogla biti večjega obsega.

Hongkong, 31. marca. br. V sredo se je pričela južno od Kantona nova japonska ofenziva. Japonci naglo prodirajo proti veliki kitajski luki Kongmoon. Kitajci zapuščajo mesto in se zatekajo na področje portugalske kolonije Macao.

Diplomatski razgovori v Tokiju

Tokio, 31. marca. AA. (Reuter): Japonski zunanji minister Arita je povabil angleškega, francoskega in ameriškega veleposlanika v Tokiju, naj ga obiščejo danes v zunanjem ministrstvu radi »razgovorov o diplomatskih vprašanjih.«

Lebrunova kandidatura za predsednika republike

Večina francoskih politikov izraža željo, da bi zopet prevzel mesto predsednika francoske republike

PARIZ, 31. marca. p. Demokratska levica senata je naprosila predsednika senata Jeanneneya, naj sporazumno s predsednikom poslanske zbornice Herriotom naprosi predsednika republike, da ponovno sprejme kandidacijo pri volitvah predsednika republike, ki bodo 5. aprila. Predsednik senata Jeanneney je sredi obiskal predsednika republike Lebruna ter mu sporočil to željo. Kmalu nato ga je obiskal predsednik poslanske zbornice Herriot, ki mu sicer ni predložil nobenega sklepa poslanskih frakcij, ki pa je imel z njim nad vse prisrčen in zaupljiv razgovor. Poslanec in bivši minister Pietri je ponovil izjavo, dano že prej svojim prijateljem, da za volitve predsednika republike ne bo postavil kandidature, če bo zopet kandidiral Lebrun.

Kakor se je zvedelo je Lebrun vztrajal

načelno na stališču, da tokrat ne bo kandidiral, vendar pa ni bilo o tem sredi izdano nobeno uradno poročilo. Komunisti in socialisti bodo postavili lastnega kandidata. Nadalje bo kandidiral Fernand Bouisson, večina francoskih politikov pa še vedno vztraja na tem, naj ponovno kandidira Lebrun, čeprav bi ostal na mestu predsednika republike krajši čas, kakor je določeno v ustavi. Kakor se je zvedelo, bo danes skušal Daladier pregovoriti Lebruna, da pristane na kandidacijo.

Herriot ne bo kandidiral za predsednika republike

Pariz, 31. marca. AA. Predsedništvo narodne skupščine je objavilo, da Edvard Herriot ne bo kandidiral za predsednika republike.

Nesoglasja v bolgarski vladi

Ostavka ministra za javna dela Ganeva

SOFIJA, 31. marca. e. Vlada dr. Kju-seivanova je v sobranju naletela na precejšnje težave, zaradi česar so se včeraj razširili glasovi, da stoji pred ostavko. Do spremembe je prišlo zaradi predloga finančnega ministra Božilova o naknadnem kreditu ministrstvu za javna dela v višini 500 milijonov levov. Predlog ni izzval samo pri opoziciji, temveč tudi pri večini vladnih poslancev precejšnje nezadovoljstvo. Za včeraj ob 10. je bila sklicana seja vladne večine. Pred sejo se je sestalo 37 poslancev, ki pripadajo skupini ministra za kmetijstvo Bagrijanova in ki so sklenili, da bodo odklonili zahtevo ostavko ministra za javna dela Ganeva. Na seji vladne večine je bil dosežen nekak kompromis in je bila prejeta naslednja resolucija:

Večina izreka vladi dr. Kju-seivanova in njegovi politiki zaupanje, toda nezaupnico ministru Ganevu in njegovi politiki. Zato predlaga min. predsedniku, naj iz-

vrši rekonstrukcijo svoje vlade, potem ko se bo prej posvetoval s predsednikom sobranja, predsednikom parlamentarne večine in z onimi poslanci, s katerimi smatra za potrebno. Doznava, da je minister za javna dela Ganev glede na vse to podal ostavko na seji ministrskega sveta, ki je bila po seji vladne večine.

Kju-seivanov pojde v Berlin

Sofija, 31. marca. br. Bolgarski ministrski predsednik dr. Kju-seivanov namerava, kakor zatrjujejo v dobro poučenih krogih, v kratkem odpotovati v Berlin. Že jutri odide v Nemčijo pet gospodarskih strokovnjakov, ki se bodo z zastopniki nemške vlade pogajali za novo ureditev gospodarskih odnosov med Nemčijo in Bolgarijo, ki je nastala potrebna po sklenitvi rumunsko-nemškega gospodarskega sporazuma.

